

Dr. S.P.M. (Steven) de Waal
Oprichter en Voorzitter Public SPACE
Foundation,

Center on Strategies for *Public And Civil*
Entrepreneurs,

website: www.publicspace.eu

Tevens op Twitter (@stevendewaal) en LinkedIn.
Correspondentieadres: Nieuwegracht 58, 3512 LT,
Utrecht

Telefoon: 0302312282 (secr.)

E-mail: s.de.waal@publicspace.nl

Publicist/publiek opiniemaker/tussen professioneel
bestuur en politiek/publiek

Hij is veelvuldig geïnterviewd en publiceerde vele artikelen en boeken, vooral over bestuur en (maatschappelijk) ondernemerschap, waaronder ‘*Nieuwe Strategieën voor het Publieke Domein*’ (Samsom 2000) en ‘*Strategisch management voor de publieke zaak*’ (Lemma 2008). Over de Jeugd Gezondheidszorg publiceerde hij in 2009 een essay “*Zijn we op de goede weg?*”, aangeboden aan toenmalig minister Rouvoet. Kort daarna (2010) opgevolgd door een essay over ‘*Decentralisatie Jeugdzorg als Kans*’, aangeboden aan het ministerie en de VNG. Laatste publicaties gaan o.a. over ‘goed bestuur’, waaronder een overzichtsartikel in S&D, oktober 2013.

Hij is erkend uitvinder van de concepten ‘maatschappelijk ondernemen’ en ‘maatschappelijke onderneming’ in Nederland.

De Public SPACE Foundation is door hem opgericht. Het is een onafhankelijke, private Denktank die zich richt op onderzoek, debat en een platform biedt ter bevordering van actief burgerschap en maatschappelijk ondernemerschap (zie www.publicspace.nl, dit is tevens het openbaar archief van zijn publicaties).

Begin 2007 is van zijn hand een manifest van de Denktank verschenen ‘*Naar een intelligente en verbonden overheid*’, dat veel publiciteit kreeg.

Hij is in oktober 2014 gepromoveerd aan de Universiteit Utrecht/USBO met als titel: ‘*The Value(s) of Civil Leaders. A study into the influence of governance context on public value orientation*’ (Eleven)(promotor prof. dr. Paul 't Hart).

Zijn meest recente publicatie ‘*Burgerkracht met Burgermacht. Het einde van de maatschappelijke onderneming en het polderpaternalisme*’ verscheen mei 2015 (BoomLemma) en werd door hem officieel aangeboden aan prof. dr. Kim Putters, directeur Sociaal Cultureel Planbureau.

Hij is jarenlang lid van diverse internationale wetenschappelijke verenigingen: ILA (leadership), AoM (management) en EHMA (gezondheidszorg). Een geactualiseerde publicatielijst is op de site beschikbaar.

Hij is veelgevraagd inleider en dagvoorzitter op congressen, ook internationaal, vooral over gezondheidszorg, nieuwe overheid, maatschappelijke onderneming, civil society, good governance, leiderschap en maatschappelijk leiderschap & ondernemerschap. In een artikel in Het Financieele Dagblad (mei 2015) heeft hij het concept van de *'disruptieve burger'* gelanceerd, met een schets van de impact op politiek en publieke dienstverlening. Veel lezingen van hem gaan sindsdien hierover, uiteraard in combinatie met zijn laatste boek over 'Burgermacht'. Ook als inleider en voorzitter in besloten bijeenkomsten met de top van organisaties of een sector wordt hij gevraagd om de zaak op scherp te stellen en strategieën te doordenken. Belangrijke partijen waarmee Public SPACE daarin samenwerkt, zijn Studiecentrum Bedrijf en Overheid, Elsevier, Blommesteingroep, Avicenna en diverse post-academische management leergangen zoals TiasNimbas, Nijenrode, HAN. Met Financieel Dagblad heeft Public SPACE een intensief samenwerkingsverband rond leiderschap en corporate governance. Hij was een tijdlang columnist in diverse tijdschriften op dit gebied. Tevens doceert hij in diverse toezichtsleergangen, onder andere de NVTZ (zorg)-academie, VTW (woningcorporaties), VTOI (onderwijs) en Nationaal Register voor Commissarissen.

Ondernemer

Hij was 19 jaar direct verbonden aan Boer & Croon Strategy and Management Group, waarvan 16 jaar als aandeelhouder/firmant, 7 jaar bestuurslid en 4 jaar bestuursvoorzitter (periode 1997 – 2001). In zijn voorzittersperiode is de onderneming meer dan verdubbeld in omzet en status. Hij is begin 2004 weggegaan om zich meer te gaan wijden aan publicaties, lezingen en inhoudelijke strategische ontwikkelingen.

Hij was gedurende 7 jaar lid van het investeringscomité bij 2 middelgrote fondsen voor bedrijfsovernames en -upgrading.

Actief Burger

Hij is sinds 2000 actief betrokken bij de partijvernieuwing van de PvdA. In de periode 2001 – 2005 (de 'heetste' politieke tijd in Nederland ooit) was hij lid van het landelijk partijbestuur. Tevens was hij voorzitter van de partijcommissie die eind 2005 in de reeks 'Brandende Kwesties' advies uitbracht over de sociaal-democratische toekomstvisie op gezondheidszorg. Waaronder de visie op het Plan Hoogervorst voor een nieuw zorgstelsel. Dit advies is overgenomen door het partijcongres. Hij was onder andere lid van de landelijke scoutingcommissie van de PvdA en nu voorzitter van de Utrechtse scoutcommissie.

Najaar 2010 heeft hij zich gekandideerd voor lijsttrekker Eerste Kamer en een verkiezingscampagne daarover uitgelokt binnen de PvdA met als voornaamste doel om meer modern en strategisch vooruit te gaan kijken en een programmatische vernieuwing te bevorderen. Speerpunten in zijn campagne voor zo'n nieuwe PvdA visie waren de 3 B's: Banen, Bestuur en (uiteraard) Burgerschap. Zijn voornaamste politieke punt was zijn voorspelling dat er een 'Strijd om en in de Eerste kamer' zou ontstaan die voorbij alle gemakzucht van een zgn. 'chambre de reflexion' zou gaan. Dat laatste thema werd door de Haagse politiek (uiteraard) toen niet gezien en is daarna zeer actueel geworden.

Hij heeft FC Utrecht, na benoeming door de rechtbank in een driemanschap, onder voorzitterschap van Boele Staal, ex-CdK Utrecht, in de gecombineerde rollen van commissaris en aandeelhouder in een zeer moeilijke tijd weer bestuurlijk tot rust gebracht en de onderhandelingen gevoerd over verkoop aan de particulier ondernemer Frans van Seumeren. Hij is nu voorzitter van de Stichting Continuïteit FC Utrecht, die in een governance reorganisatie op zijn initiatief en advies is omgevormd naar een 'golden share'- constructie met bijzondere bevoegdheden.

Hij is lid van het kernteam van de Utrecht Development Board.

Hij is voorzitter van de RvT van de Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland. Dit stelsel is inhoudelijk en procesmatig ontwikkeld door een auditraad onder zijn voorzitterschap.

Hij is sinds begin 2013 voorzitter van de RvT van De Utrechtse Spelen (nu: Theater Utrecht), een toneelgezelschap, nadat dit in grote financiële problemen kwam en de voltallige toenmalige RvT opstapte. Het gezelschap was weliswaar financieel gered met overheidsmiddelen, maar de daarbij verplichte artistieke productie bleef sterk achter. Na een succesvolle interim-manager fase en de inschakeling van een externe beleidscommissie, is er nu een gezaghebbende directie die een nieuw artistiek programma heeft ontwikkeld en produceert. Theater Utrecht maakt intensief gebruik van een fraai, kleinschalig stadstheater, De Paardenkathedraal.

Hij was 5 jaar lid van de RvT van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU). Dankzij een stevige directiewisseling wordt daar nu een voortvarende en vernieuwende koers gevolgd.

Hij is lid van het landelijk bestuur van de Vereniging voor Bestuurskunde.

Hij is sinds kort voorzitter van de RvT van Cultuur-Ondernemen, een landelijk werkende stichting die het cultureel ondernemerschap moet bevorderen en onder andere de cultural governance code heeft ontwikkeld, actualiseert en helpt implementeren.

Andere recente Rollen

- Lid van de Denktank voor het Transitieprogramma Langdurige Zorg
- Jaarlijks voorzitter van de jury op het KMBV congres “Best Practices in de Zorg”, met bijvoorbeeld als prijswinnaars Buurtzorg (2007) en Detectieapparatuur voor dementerenden (2008) en Electronisch Zorgleefplan (2010).
- Lid van het expertpanel van de cie. Deetman/Scherpenisse/Vander Lans, die de krachtwijken aanpak landelijk en lokaal visiteerde
- Lid van de Adviescommissie 3 Decentralisaties wethouder Hugo de Jonge, Rotterdam
- Lid van de Stuurgroep Bibliotheekvisie Stad Utrecht, rapport recent afgerond (2015)
- Deelnemer op uitnodiging aan de ronde tafels over Goed Bestuur van het ministerie van VWS (2015)

Biografie:

Hij is geboren in 1955, in Brabant/Waalwijk, woont al meer dan de helft van zijn leven in Utrecht, is getrouwd en drie kinderen, twee dochters van resp. 32 en 28 en een zoon van 25. Hij woont en werkt vanuit een grachtenhuis in het Utrechts Museumkwartier. Zijn vrouw heeft daar, met anderen, een praktijk voor 1e lijns psychologie en pedagogie voor kinderen.

Opleiding

Gymnasium Bèta 1973

Andragologie, met specialisatie organisatiekunde, RUU 1979, cum laude

Gepromoveerd Bestuurskunde en Maatschappelijk Leiderschap 2014

Hobbies

Tennis, cultuur en café in de stad